

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponta reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre

8 kor., negyed évre 4 kor.:

Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre

10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája

Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Az obstrukció leverése.

A miniszterelnök tegnap minden kétséget kizáró formában jelentette ki, hogy az obstrukciót le fogja törni.

Ujságok és politikusok hetek óta már egyebet se tesznek, mint találgatnak, hogy miféle módot és eszközöket fog a kormány igénybe venni, hogy leverje a mostani obstrukciót. Ami különben csak mellékes, mert akárhogyan is történjék ez, a lényeg mégis csak az, hogy célt fog-e érni, vagy nem.

A lényeges ennél a dolognál egészen más. Az a kérdések kérdése, hogy ki fog csorbát szenvedni ezzel a leveréssel. A mostani obstrukció, vagy pedig a magyar alkotmány. Azzal lesz-e befejezve a parlamenti harc, hogy a legutolsó küzdő gárda kezéből ki lesz csavarva a fegyver? Vagy pedig olyat talál ütni a kormányhatalom az obstrukción, hogy széjjel locsosan tőle a parlamentarizmus agyveleje is.

Ismerjük az aggastyán és a légy meséjét. A légy rászáll az aggastyán kopasz fejére. A legyet akarja valaki agyonütni, hozzávág egy nagy tégladarabot, úgy, hogy nemcsak a légy pusztul el, hanem kettéhasad az aggastyán feje is.

Igy vagyunk most a magyar parlamentarizmussal is. A miniszterelnök elhatározta, hogy a legyet agyonüti. Elhatározta, hogy hozzávágja az erőszak tégláját úgy, hogy el kell pusztulnia a légynek. Csakhogy nem szabad mégse megfeledkeznie, hogy ezzel a csapással

együttal agyon ne verje a magyar alkotmányosságot, — amelynek a homlokára az obstrukció legyeráult. Hogy tehát tudja-e majd kilesni a miniszterelnök az alkalmas pillanatot, amikor ez a légy onnan egy másik helyre repül és akkor végzi el az agyonütés műveletét — ez éppen a jövő rejtelmes kérdése.

Mert csorbát szabad ejteni akár erőszakkal is egy ilyen alkalmatlankodó csoporton. De azon az áron, hogy ettől széjjel locsosanjon az alkotmány agyveleje, az mégsem lenne kívánatos.

De egyelőre még nem szabad feltételeznünk a miniszterelnök azon igazán hazafias kijelentése után, hogy „a magyar nemzetnek élni kell, a magyar nemzet élni akar és élni fog” — nem szabad feltételeznünk, hogy a miniszterelnöknek ne lenne drágább az ország érdeke, az alkotmány szent sége, mint az a diadal, amely csak efemer értékű lenne, de amelynek súlyos utókövetkezmenyei lehetnek.

Mert parlamentarizmusunk véd meg bennünket Ausztria tulajdonai ellen. Éppen az obstrukció lehetőségének réme ijeszti el Ausztriát minden erőszakoskodástól. Ezt az obstrukciót leverni szabad, — de a jövő obstrukcióját nem szabad érinteni. Az obstrukció fegyvere a nemzet és nem Szederkényié. Vegye el tőle, meg Ugrontól — de tartsa meg a nemzetnek, amely biztosítékot talál benne arra, hogy parlamentünk nem lehet kitéve annak, hogy

valamikor is Ausztria ott törjön le bennünket.

A legyet tehát óvatosan kell agyonütni, nehogy az öreg ember fejét csapja széjjel az erőszak tégladarabja.

Csillag Károly.

A diszidensek és Tisza. *Apponyi* Albert még tegnap *Andrássy* Gyula, *Wlassics* Gyula és *Tóth* János képviselőkkel tanácskozást folytatott, mikép lehetne a békés kibontakozás útjára terelni a krízist. Erre annál is inkább szükség van, mert ha Tisza a házszabályrevíziót keresztülviszi, nemcsak az obstrukció kap újabb tápot, hanem a szabadelpárt és a dissidensek pártja is megbomlik. Ma újabb értekezlet volt, minthogy azonban ez sem vezetett sikerre, *Apponyi* azzal a kéréssel fordul *Tiszához*; halasztaná el néhány napra akcióját.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1904. március 4.

*Perce*l Dezső elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg az ülést. Bejelenti az elnök, hogy az anyakönyvvezetés reformjának megvitatására kiküldendő ad hoc bizottság tagjait holnap választják meg.

Delegáció és sérelmek.

Napirend előtt *Bakonyi Samu* szólalt fel. Pártja megbízásából szóvá kell tennie, hogy a miniszterelnök nem tartja fontosnak, hogy a magyar miniszterek Bécsben tanácskoztak. Pedig ez nagyon fontos és mélyen sértő a nemzetre nézve. (Úgy van! Úgy van! a baloldalon.)

A Bécsben tartott minisztertanács azonban csak egyik láncszeme volt a törvénytelenlések egész sorának, amelyeket a delegáció követett el. A közös minisztertanácsok szintén törvénybe ütközök voltak. Figyelmezteti a miniszterelnököt, hogy be kell látnia neki, hogy mily veszedelmet hoznak az országra az ily törvénytelenlések. Óva inti a miniszterelnököt a tervbe vett erőszaktól. A sérelmekre orvoslást kér.

Spitzer Ignác VENDÉGLŐ HELYSÉGÉBEN
f. hó 6-án vasárnap
nagy tombolaestély.

Batthyányi-utca (Gőzfürdővel szemben) levő gyönyörűen berendezett

Kitűnő ételkről és italokról gondoskodom.

Tombola kezdete színi előadás után. Az értékes tombola tárgyak Róth Ármin üzletének kirakatában láthatók.

Elnök: Miután szólásra senki sincs följegyezve, a vitát bezárja.

Nyiry beszél.

Nyiry Sándor: Tisza tegnap kifejtette, hogy katonai téren milyen vívmányokat ért el a nemzet. Az ígéreteket becsületesen beváltották és becsületesen végre is fogják hajtani. Minden a miniszterelnök érdeme. (Éljenzés a baloldalon.)

Hellebronth Géza: A gonoszsága!

Nyiry Sándor: Hogy lehet azt gonoszsnak nevezni, amikor 1073 helylyel megsza-
porították az alapítványi helyeket.

Hellebronth Géza: De osztrák szellemben fogják őket nevelni. (Nagy zaj!)

Nyiry Sándor: Tagadhatatlan az előhaladás is, ha a társadalom majd oda küldi ifjait, ezek a reformok becses gyümölcsöket fognak teremteni.

Gabányi Miklós: Adja meg ő felsége a magyar vezényszót. (Óriási zaj.)

Nyiry Sándor: Rámutat ezután azokra a bajokra, amelyeket az ujoncozás elhalasztása idézett elő. A póttartalékosokat nem lehet addig hazaereszteni, amíg katona nincs.

Fölkiáltások: Hát miért nem bocsátják?

Nyiry Sándor: De nemcsak az baj! Hanem sok az ember, aki nem teljesítheti katonai kötelességét, nem tudja családját alapját eltartani. (Ugy van! Ugy van! baloldalon.)

Szóló intézkedett, hogy a sorozások gyorsan történjenek meg és mihelyt az ujoncok bevonulnak, *nyomban hazaengedik a póttartalékosokat*, tehát nem úgy, mint azelőtt tervben volt, az ujoncok kiképzése után. (Éljenzés a jobboldalon.) Fejtegeti, mennyi bajt fog az előidézni, ha csak például júliusban lesz a sorozás. Kér, könyörög az obstrukciónak, hagyják abba legalább erre a törvényjavaslatra vonatkozólag a rendkívüli küzdelmet. Hogy jön 160,000 ember ahoz, hogy az önök pártpolitikája miatt szenvedjenek. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.)

Olay Lajos: Igaza van, ez becsületbeli dolog. (Nagy zaj.)

Küry Klára.

— A „Bácsmegyei Napló“ eredeti tárczája. —

Küry Klára a magyar operette lelke, az este a „Szegény Jonathán“ Molly szerepében ebben az évadban másodszer jelent meg a szabadkai, világot jelentő deszkákön. Ámbátor ezen deszkák csak akkor jelentenek világot, ha olyan művész lép reá, aminő Küry. Tágabb értelemben minden művészi egyéniség, sőt minden egyéniség egy világ, de vannak szükkörű világok is.

Küry Klára azok közé tartozik, akik nemcsak egyéniségek, de forradalmat, vagy legalább is reformációt jelentenek a maguk tevékenysége terén. Amint a magyar népszínmű fogalma és történelme egygyé olvadt Blaha Lujza nevével, akép az opera comique szellemét a magyar színpadokon Küry nevével együtt lehet csak említeni. Vannak mellette énekesnők, táncmesternők — mert a tánc nemcsak hogy a Gaszner Boriska, de még a miss Isidora Duncan színvonalán sem lép elő művészté — de a szép ének és jó tánc együtt sem teszik még azt a művészetet, amelynek táborszer-nagya Küry.

Nagyfoku és széleskörű intelligenciának egy végtelen bájos gyermekleány kedélyébe ojtása teremtette meg a színjátszásnak azt a fajtáját amelyben Kürynek csak epigonjai vannak

Nyiry Sándor ismételtelen kéri az obstrukciót, hagyják abban romboló munkájukat. (Hosszantartó helyeslés és éljenzés a jobboldalon.)

A záróbeszéd.

Tóth János: Kéri a Házat, hogy azt a határozati javaslatot, amelyet benyújtott, fogadják el. (Helyeslés a baloldalon.)

Szederkényi Nándor állott fel ezután szólásra. A miniszterelnök beszédével felizgatja a nemzetet és ha a nemzet belenyugszik a katonai javaslatokba, néptörzsekké fog átalakulni. A szászok ezen következményeket idejekorán észrevették és ezért ajánlották fel szolgálataikat a kormánynak. Ezután Jekelfallussynak a delegációban tartott beszédével polemizál.

Szünet után ismét **Szederkényi** beszél. Az ellenzék részéről a 67. évi XII. törvénycikk végrehajtása érdekében tovább fog folyni a küzdelem.

Hellebronth Géza a miniszterelnök és a honvédelmi miniszter beszédeire reflektál. Határozati javaslatát elfogadásra ajánlja.

Az ülés végén **Lengyel Zoltán** szólt a ház szabályokhoz, miután elnök az ülést $\frac{1}{4}$ órákor berekesztette.

Orosz-japán háború.

Kormányválság Oroszországban.

A Berliner Tageblatt pétervári levelezője jelenti, hogy ottani jól értesült körökben megcáfolják azt a Bécsből terjesztett hírt, hogy Wittét legközelebb kancellárrá nevezik ki.

Önkéntesek a harctéren.

A japán követségen újabbán tömérdek sok tiszt, köztük németek is, jelentkeztek, hogy belépnek a japán hadseregbe; a követség azonban nem fogadta el az ajánkozásokat, mert a japán hadseregben nem türnek külföldieket.

Port-Artur ostroma.

A Kronstadszki Vjesznik tengerészeti hivatalos közlönye az orosz hajóhadnak port-ar-

thuri szenvedőleges megatartását ama feladattal magyarázza, hogy a hadsereg jobbszárnyát és hátulso felét, valamint Port-Arthurnak vasuti összeköttetését megvédelmezze. A port-arthuri hajóhadnak az ellenség felkeresésére való kiindulása egyenlő volna a párt feladásával. A 300 mértföldnyire lévő Csemulpo ellen való kitörés lehetetlenség. Nevezett lap megengedi, hogy az orosz flotta másfélszer gyengébb a japánnál, miért is a japánoknak a tengeren való tönkretétele lehetetlen. A nyilt tengeren való ütközet csak egyenlő veszteségeket indézne elő, anélkül, hogy biztositáná Oroszország tengeri uralmát.

Port-Arthur.

Port-Arthurban a lakosság közt anarchia kapott lábra. Igen sokan menekülnek a városból, mivel az élelmezés is teljességgel lehetetlen. Csifuban már nagy számmal vannak a menekültek.

A japánok készülődése.

A Jalu folyón 500, a Tumen folyón 1000 nél több japán harcos kelt át. Hai-Rongot elfoglalták. Kin-San mellett 6000 japán szállt partra.

Merénylet a japán külügyminiszter ellen.

Tókióban a japán külügyminiszter lakásába bombákat dobáltak. Azt hiszik, a merénylet azért történt, mert a miniszter ellen-szenvvel viseltetik a japán-kórei szerződés ellen.

HIREK.

— **Kinevezés.** A kir. törvényszék segédhivatalának egyik legszorgalmasabb és legderekább munkása **Hochhoffer József** irodatiszt a makói kir. járásbíróshoz segédlekkönyvezetővé neveztetett ki. Bár igen sokan fogják sajnálni e derék tisztviselő távozását, jól megérdemelt kitüntetésének híre örömmel tölti el számos jóakaróit.

— **D. M. K. E. igazgatósági gyűlése.** A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület igazgatósága március hó 6-án

Mert a rutinnak megvan a határa ott, ahol a művészetnek belülről kifelé kell nyilvánulnia. A mesteremberek kívülről befelé játszanak, azaz megfigyelik a jó színészeket, hogy játszanak azok hasonló szerepekben hasonló helyzeteket és utánozzák. Vagy új szerepekben kispikulálják és gondosan feljegyzik emlékezetükbe, póz, hanglejtés, mimika minő hatást idéz elő a szerző és színpad adta körülmények között.

Ez azonban nem művészi intuición, hanem mesterség. Néha csak egy hajszál választja el a művésztől, de egy hajszál legalább elválasztja. Mint a festészet meg a fotografálás.

És ezt a határvonalat mindig szem előtt kell tartani. Kosztka József, a festő kezdő művész, de művész. Koller „tanár“ a jeles fotografus, tökéletes a maga nemében, de az isteni szikra a kezdő Kosztka Józsefben csiholódik és nem a perfekt Kollerben.

Küry Klára a művészek közül való. A játéknak léleküditő hatását sosem érezzük intenzívebben, mint őt hallván, látván. Azt mondhatná valaki, nincsen abban semmi művészet, csak úgy jár-ke, beszél, tréfál mint teszem, a Rolla kisasszony nálunk odahaza.

Itt a vastag tévedés. Arany Jánosnak is azt írta egy parasztember, hogy szép história a Toldié, de olyat ő is tudna írni. Épen a

közvetlenség ezen általános, minden társadalmi réteggel közösen, együttesen való meg-
érzése ama művészet ereje.

Valaki azt mondta egyszer, elveszett nap az, amelyen nem neveltünk. Ha ez igaz, akkor aki nem akarja a napját elveszteni, refugiumként menekülhet Küry Klára játéknak színterére.

Része leszen nem abban a kacajban, amelyet pl. egy-egy helyzetkomikum szokott kiváltani, hanem abban a mosolyban, amely állandóan finomabb lelkek sajátja.

Abban a borus látóhatáros világban, amelynek felhői pesszimizmus, idegesség, az ezerféle verseny örült hajszája, valóságos jótétemény egy aranyos kedélyű leány, akinek megadatott aranyos kedélyének áldásában részeltetni tudni százakat és ezreket. Megpihenünk és fölvidulunk. Hányszor láttam gondtól barázdás homloku öreg urakat menni be a színházba, akik vidáman, mosolyogva, életkedvüket visszanyerve jöttek ki onnan egy félóra mulva az első felvonás után! És éreztem, hogy ezt a csodás változást Kürynek köszönhatték.

Kettősen érdekes, hogy az opera comique szellemének ez a magyar képviselője, sőt talán kizárólagos képviselője, nem hagyja veszendőbe menni a magyar temperamentum faji sajátosságát. Fenyegetett a veszély, hogy operettszínjátszásunk a nemzetközi sablon

d. e. 10 órakor tartja meg zombori Rónay Jenő elnöklete alatt Szegeden a kaszinó dísztermében első igazgatósági gyűlését. Ez alkalommal számos nagyobb jelentőségű tárgy kerül elintézésre. A kulturegyesület első évnegyedes gyűlése iránt oly nagy az érdeklődés, hogy e napon valószínűleg Szegeden lesznek déli Magyarország társadalmának vezető férfiai. A közművelődési egyesület Szegedre érkező igazgatósági tagjainak tiszteletül e hó 5-én, a gyűlést megelőző napon a szegedi kaszinó teaestélyt rendez. A kulturális egyesület igazgatósági gyűléseinek tárgysorozata különben ez: Elnöki jelentés. Az ügyrend bemutatása. A portómentesség kedvezményének megadásáról jelentés. A D. M. K. E. új fiókjai. Telepítési akció az Al-Dunán. A pénztárjelentés. A költségtervezet. A közművelődési, pénzügyi, gazdasági, ipari és kereskedelmi osztályok megalakítása. Indítványok.

— **Az építő iparosok köre.** Már megemlékeztünk arról a nagyarányú mozgalomról, a mely a helybeli építő iparosok körében megindult és a melynek eredménye az építő iparosok körének megalakulása volt. Az új egyesület alakulása alkalmával *Macskovics* Tituszt választotta elnökévé és szerencsés választásának következménye, hogy a szakiparosok érdeklődése napról napra fokozódik. Az egyesület már helyiséget is bérelt a Nemzeti Casinó épületében és f. hó. 6-án vasárnap választmányi ülés tart, a melyen több fontos tárgy nyerend elintézését. A választmányi tagokat ezután is felhívja az elnökség, hogy az ülésen minél teljesebb számban jelenjenek meg.

— **Kitüntetés.** Kirchner Jenő cs. és kir. főhadnagy a 62-ik gyalogezredben, Kirchner Károly zombori nyugalmazott százados fia, a svéd királyi kard érem keresztjével tüntettetett ki.

— **Március 15. Zomborban.** A zombori független polgárság 1904. március 15-én népies jellegű bankettet tart. — Az ünnepnek magyar nyelven való méltatására Dr. tengerébe fullad. Azonban Küry, a törzsgyökerez magyar leány, aki a Török Zsófi szerepében is excellál, helevisz annyit-amennyit ebből a Török Zsófi-féle „melancholikus szangvinikus“ (Jókai szava) magyar temperamentumból angol és francia operettekbeli szerepeibe is.

Ki hinné, hogy ez a csapongó, dévaj, pajkos leány a legműveltebb magyar nők egyike? Sőt annyira pajzán, hogy némelyek sértődve mondták, mucsaiaknak tart bennünket, azért enged meg magának annyit. Hát a sokszor hallott Yes-yes kuplé nem egészen illik bele a Szegény Jonathán keretébe, de csak azért teszi ezt Küry, hogy szerepénél többet nyújtson.

Ki hinné, hogy legfőbb ambíciója, hogy Rostand *L'aiglon*-jában a reichstadti herceg, a Sarah szerepét Párisban eljátszhassa franciául? Sőt az egész darabot máris szó szerint tudja kívülről!

Ki hinné, hogy oly szigorú önmagával szemben hogy, mint épen tegnap mondta, 40 éves korában könyörtelenül önmaga iránt örökre bucsut mond a színpadnak, a közönségre való tekintettel.

Hallottam külön és ellenvéleményeket Küry játékaról. De én úgy érzek, ahogy megírtam. Sőt jól esett, hogy megírhattam.

Schober Béla.

Pataj Sándor kéretett fel, Dr. Jovánovits József pedig szerb nyelven fog beszélni.

— **Báró Vojnich István** a napokban folytatta körutját választókerületében. Mult szerdán Bács-Topolyán jelent meg, ahol nagy ünneppel fogadták s Jedlicska Béla jegyző üdvözölte a lakosság nevében. Morvay Ferenc bíró arra kérte a képviselőt, hogy a községházától a kishegyesi hidig vezető utnak műültá való átváltoztatása iránt járjon közbe. Vojnich báró megígérte, hogy ez ügyben mindent el fog követni. Nagy volt azoknak a száma, akik arról panaszkodtak a képviselőnek, hogy adóhátralék miatt ezek válták őket. Vojnich báró ezen bajon akként segített, hogy a szegény emberek adóhátralékait a sajátjából fizette ki. Vojnich báró távozása előtt 200 koronát adományozott a szegények javára.

— **Plukovich József** orsz. képviselő a napokban meglátogatta kerületének néhány községét. Mindenütt, ahol megfordult, nagy szeretettel fogadták a népszerű követet.

— **Uj pártalakulás Zentán.** Zentai tudósítónk írja, hogy közgazdasági párt címmel Zentán vasárnap — február hó 28-án — új párt alakult. A új pártnak organuma »Közvélemény« címmel f. hó 6-tól kezdődőleg hetenkint 3-szor jelenik meg. A lap főszerkesztője dr. Hajdu Dezső pártelnök, fellelős szerkesztője dr. Szabados József.

— **Az ó-becsei róm. kath. hitközség** vasárnap tartott közgyűlésében Zundl Pétert, Császka György oldalkanonokját nagy lelkesedéssel, egyhangulag örökös tiszteletbeli elnökévé választotta meg. Zundl kanonoknak nagy része van abban a nagy jótékonyságban, amit Kalocsának jólelkű érseke szüntelenül gyakorol s így az ó-becseieknek a népszerű kanonok iránt megnyilatkozott szeretete teljesen indokolt.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A szabadkai ügyvédi kamara közönségre teszi, hogy az ügyvédség gyakorlatától az 1903. év március 1-től, 1904. év március 1-ig, felfüggesztett *Loosz* Zsigmond bajai ügyvéd az ügyvédség gyakorlatába visszahelyeztetett.

— **Az ó-becsei-zombori tervezett vasut** közigazgatási pótbejárása csütörtökön délelőtt volt. A tárgyalást Lázár Lajos műszaki tanácsos vezette a miniszter megbízásából. Elnöklő m. tanácsos előadta, hogy az engedményesek a vasutat saját üzembe veszik, függetlenül a bács megyei helyi érdekű vasutaktól, mért is külön indóház lesz a szttamási ut jobb oldalán, azután a titel—ujvidéki vágányon át a vásártérre és onnan egy háztömböt szelve a fő-utca jobb oldalán huzódnék le a Tiszáig a hajó állomás közvetlen közelébe, Reisl bíró a község nevében tiltakozik az ellen, hogy a város utcáin át vezettessék a vasut és kéri, hogy az indóház is a szttamási országut baloldalára tétessék. Dr. Tripolszky Ó-Becse képviselőtestülete nevében szintén ellenzi a fő-utcán való vezetést, s mert a vásártér szeli, követel oda szélesebb és több átjárót. Erre meg is adták egy 20, egy 15 és egy 10 méteres átjárót. Ugyancsak az ő felszólalásaira az utcákra és a kapuhoz vezető lejárók is mind szélesebbre vétettek. Végül megállapított, hogy a szttamási utra jövő állomás «Óbecse—vásártér» mig a tiszta «Óbecse—tiszapart» nevet fog kapni.

— **Kormánybiztos Szóntán.** Mint értesülünk a szóntai zendülés alkalmából a kor-

mány, kormánybiztos kiküldésének eszméjével foglalkozva, oda nemsokára arra hivatott egyént küld a viszonyok szanálása céljából.

— **Öngyilkos péklegény.** Hoffmann István 25 éves péksegéd ma délelőtt a Kunszabó-féle péküzletben levő lakásán revolverrel mellbe lötte magát. Az öngyilkosságot csak véletlenül vették észre a házbéliek, mert a dördülést nem hallották. A halálra szánt ifjut az ágyban fekve találták, melléből patakzott a vér, az ágy mellett pedig a földön feküdt a még füstölgő öldöklő szerzőszám. Ugy mondják, hogy reggel a bátyjával, aki szintén ott van alkalmazva, összeszólalkozott, de sötét szándékának közvetlen okát még eddig nem lehetett megtudni, mert még mindig eszméletlen fekszik a kórházban, a hová a mentők kiszállították.

— **Hirtelen halál.** Uhrhaus Antalné sebesísi lakosnő ma reggel lakásán hirtelen elhunyt. A mentők kiszállították holttestét a bajai temető hullaházába, ahol a ma délután megtartott orvos-rendőri boncolás megállapította, hogy a halál elvérzés következtében állott be. A szerencsétlen asszonyt azért nem menthették meg, mert orvosi segély hirtelenében nem volt igénybe vehető.

— **Csalás pénzváltással.** Grafina Béla, Babik Boszko és Bernhard Miklós csavargók a mai hetivásáron pénzváltással többeket megcsaltak, még pedig úgy, hogy az apró pénzt előbb a markukba olvasták, de az átadásnál néhány pénzdarabot mindig visszatartottak. A rendőrség mindhármukat letartóztatta.

— **Öngyilkos földmives.** Amon Ferenc ó-morovicaai földmives a napokban buskomorságban felakasztotta magát.

— **Vásári tolvaj.** Kasziba Illésné nevű a rendőrség előtt ismert vásári tolvaj ma délelőtt egyik elárusító sátorból mintegy 12 korona értékű árucikket lopott, de tettét észrevették és átadták a rendőrségnek.

— **Kis gyermek halála.** Halálos szerencsétlenség történt tegnapelőtt Csataalján. A csataalja-garai uton egy magas ut mentén több kis gyermek játszadozott. A kis gyermekek lefutottak az árokba, hogy abban elbujjanak. Ebben a pillanatban az árok fölötti part leszakadt és két kis gyermeket maga alá temetett. Játsszótársaik szerencsétlensége fölött a többi gyermek megrémülve, sikoltozni kezdett, mire a közelben dolgozó munkások odasiettek. A romok alul őt ez-tendő Wetzstein Pétert súlyos sérülésekkel még élve, de a hat esztendő Michaisz Rozáliát agyonnyomva, holtan huzták ki.

— **Körözés.** A szabadkai kir. törvényszék országosan körözeti Szántó (Styrum) József b. topolyai egyént, a ki sikkasztás és közokirathamítás büntetével van terhelve.

— **Elvesztett pénztárca.** Fischer Lipót bajmoki kereskedő tegnap Szabadkán elvesztette 300 koronát tartalmazó bőr pénztárcaját. A becsületes megtalálót a károsult 100 korona jutalomban részesíti.

— **Házassági célból ismerkedni** legbiztosabban lehet »Házasulandók Lapja« útján, ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házassulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiktól, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az »Országos Pályázati Hirlap«-pal

együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatok. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 12.

— **Pályázatok, betöltendő állások.** Hézagpótló, áldásos célu vállalat az »Országos Általános Pályázati Hírlap«. Cselédeknek munkásoknak van Magyarországon közvetítőjük, csak az értelmiségbeli álláskeresőknek nincsen. Ezen hiányt célszerűen, ócsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely *azonnal* hirt ad az országban megüresedett *összes* állásokról; ezáltal minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen áttekinthetően megtalálja a megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. — *Szolgálatot tesz az alkalmazástadóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen közzé tesz.* Ezért *állást nyerni* legbiztosabban ezen lap útján lehet. Közöltetnek a hivatalos pályázatok is. Hetenként megjelenve, minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői gazdasági, hivataliszolgái, pénzügyőri, kereskedősegédi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi, stb. állás van. Ingyen melléklete: »Házaslandók Lapja« melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest. Erzsébet-körút 18. Képviselők *fiókiadóhivatalok* vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek.

— **A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar.** az fedezze magszükségletét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapest, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágujdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

— **Osztályosor-játék.** Az osztályosorsjáték mai huzásán a következő nagyobb nyerevényeket sorsolták ki:

30.000 koronát nyert: 101448.

20.000 koronát nyert: 22893.

10.000 koronát nyert: 64683.

5000 koronát nyertek: 87321 98880 106024.

2000 koronát nyertek: 91094 96096 102696.

1000 koronát nyertek: 22944 88376 93143 105765.

500 koronát nyertek: 3958 3979 4103

5914 7424 9927 14813 17497 19914 20589

13331 23963 25650 27068 27424 33662

37078 38102 41233 47878 49881 52652

54913 55292 56018 56019 57168 62453

62586 63940 64764 64213 68259 70128

75302 75954 76401 76907 77932 80357

82653 60043 91674 94050 69609 101152

103296 106372 107874 108719 109574 109883.

SZINÉSZET.

Blaha Lujza Szabadkán. Nem mondhatni, hogy Pesti Ihász fukar a vendég szerepeltetésekben. Igaz, hogy ezzel nemcsak a közönség óhaját elégíti ki, hanem a saját kasszasikereit is fokozza. Sőt a színészek is örülnek a vendégszerepléseknek, mert egyrészt a budapesti művészekkel új konnexiókat kötnek, a régieket fentartják. Másrészt tanulnak tőlük.

Legujabban Blaha Lujzát kérte föl az igazgató vendégszereplésre. Blaha meg is ígérte,

hogy két estére lejön, de a nap még nincs megállapítva.

Blaha Lujza legutóbbi debreceni vendégszereplése alkalmával az ottani lapok azt írták, hogy Blaha Debrecenben kezdte művészi pályafutását. Nos, azt a dicsőséget Szabadkának kell vindikálnunk. Az itteni szintársulatnál működött Köles Lujza, mikor Blaha színházi karmester megszerette és feleségül vette. Mint Blaha Lujza lett aztán híres művész.

Blaha Lujza tehát örömmel jó Szabadkára, ahol tehetsége szárnyait kezdte bontogatni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Kalmár Antal sajtópöre.

„Királyi esküszegés“ cím alatt Kalmár Antal vezércikket irt a Független Magyarországra, ami miatt aztán királlysértés címén megindították ellene az eljárást. Az ügyesség a következő részeket inkriminálja:

Az 1867: XII. t.-cz. nincs végrehajtva, ami nem egyeztethető össze a királyi eskü ama tételével, hogy a fejedelem a hozott és szentesített törvényeket végrehajtja. A törvény-cikk azért nincs végrehajtva, mert ezt a fejedelem érdekei úgy kívánják. El fog jönni az idő, mikor az esküszegés közjogilag is konstatálva lesz.

A budapesti büntető törvényszék mint esküdtbiróság a sajtóügyi főtárgyalást márc. 22-én tartja meg. Kalmár védője dr. Lengyel Zoltán lesz.

LEGUJABB.

A pápa és a bécsi új nuncius.

Pius pápa tegnap Granato del Montinit, ez ujonnan kinevezett bécsi nunciust kihallgatáson fogadta. A pápa új követét instrukciókkal látta el a bécsi állásfoglalását illetően és átadta neki Ferencz József királyhoz irt levelét, a melyet a nuncius megbízólevelével együtt fog átnyújtani ő felségének.

Sikkasztás a belügyminiszteriumban.

A budapesti büntető törvényszék ma délelőtt vonta felelősségre Kádár Kálmán állásától felfüggesztett belügyminiszteri segédhivatali igazgatót, aki a mult év április havától november 18-ig nagyobb részletekben összesen 104.637 koronát sikkasztott a kezelésére bizott pénzből és az egész összeget a lóversenyen eljátszotta. Kádár, mikor látta, hogy a sikkasztást nem leplezheti tovább, jelentkezett Horváth Emil miniszteri tanácsosnál, az elnöki osztály vezetőjénél, aki azonnal értesítette a rendőrséget és a következő órában Kádár már fogoly volt.

A tárgyaláson dr. Oláh András elnökölt; a vádat dr. Magyar István kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Miklós Gyula látta el. Késő este hirdették ki az ítéletet, amely szerint Kádárt 4 évi fegyházbüntetésre és 6 évi hivatalvesztésre ítélték és az okozott 104.627 korona kár megtérítésére kötelezték.

KÖZGAZDASÁG.

Helyi gabonaárak.

A rossz utak dacára ma már élénkebb kínálat fejlődött. Forgalomba került 300 mm. buza 8.20 koronás árban kelt el.

Gyöngye kínálat és ugyanoly vételkedv mellett rozstot 6.10, zabot 5.20 és árpát 5.50 koronáért vásárolták.

Tengeri szintén élénkebbek volt kínálva, bár tartózkodó vételkedvvel szemben csekély mennyiség kelt el, melyért 5.—5.10 koronás árakat fizettek 50 kgként.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonaterménykereskedő cég tudósítása.

— Február 28. —

Gyenge vételkedv és lanyha irányzat mellett elkelt 10.000 mm. buza 10 fillérrel olcsóbb áron.

Rozs, zab, tengeri 5 fillérrel olcsóbb, árpa üzlettelen.

A határidő-üzlet.

Lényegesen olcsóbb amerikai árfolyamokra lanyhán indult a határidő üzlet, később még, még jobban lemorzsolódtak az árak és a zárlatkor a legalacsonyabb árfolyamok jöttek felszínre.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	858—859	847—48
Buza okt.	842—844	836—37
Buza apr. 1904	—	—
Rozs apr.-re	678—680	674—75
Rozs okt.-re	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab okt.-re	573—575	538—39
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj.	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	543—544	570—71
Repce	—	—
repce aug.	11.60—11.70	—

3374/1904. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré tesz, hogy a város közönsége tulajdonához tartozó alábbi ugarföldek 1904/905. gazd. évre alább megjelölt időben és helyen őszi vetés alá hasznobérbe fognak adni, u. m.:

F. évi március 16. és 17-én reggeli 9 órakor a helyszínén:

1. Bajmok Kaponyai IV. ny. 354 ⁹⁸⁰/₁₆₀₀ hold (2½ holdanként kukorica vetés alá).

F. évi márc. 22-én reggeli 9 órakor a helyszínén:

2. Tompa katonai II. ny. 159 lánca.

F. évi márc. 23-án reggeli 9 órakor a helyszínén:

3. Tompa körösi IV. ny. 123 lánca.

F. évi márc. 24-én reggeli 9 órakor a helyszínén:

4. Szegedi fasor melletti III. ny. (1—1 lánca parcellákban) 18 lánca.

F. évi márc. 26-án reggeli 9 órakor a helyszínén:

5. Bajmok kaponyai II. ny. 345 ¹⁴⁵⁰/₁₆₀₀ hold.

F. évi március 27-én reggeli 9 órakor a gazd. ügyosztály hivatalos helyiségében:

6. Nagyfényi I. ny. 9½ lánca és

7. Bugyi csárdai föld 3 ¹⁹⁶⁰/₂₀₀₀ lánca.

F. évi március 29. és 30-án reggeli 9 órakor a helyszínén:

8. Csantavéri uradalmi II. ny. 713 hold.

F. évi április 6., 7. és 8-án reggeli 9 órakor a helyszínén:

9. Bajmok uradalmi II. ny. 984 ¹⁰⁰/₁₆₀₀ hold.

Megjegyeztetik, hogy az árverés leütése alkalmával lánconként, illetve holdanként csak 10 korona fizetendő, amely összeg f. évi szept. hó 1-ig a hasznobéri összeg fele részeig kiegyenlített, míg a fennmaradt másik fele rész hasznobér folyó évi december hó 1-ig fizetendő be a városi házipénztárba.

Egyéb ár. feltételek a gazd. ügyosztályban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Szabadkán, 1904. február 26-án.

A városi tanács.